

MATERIALIA

ZÁMECKÁ KNIHOVNA NOVÉ SYROVICE*

Petr Mašek (Praha)

Nové Syrovice Castle Library

Abstract: The Nové Syrovice Castle library was collected by the Counts of Nimptsch, in particular Count Johann Heinrich von Nimptsch (1723–1806) and Count Karl von Nimptsch (1803–1869), and it also contains traces of the library of the Counts Marcolini. A later part of the collection was added by the Counts of Stubenberg. What is interesting is the manuscript collection, including a set of plans and drawings depicting the Hungarian fortress of Eger (Erlau) and the legal norms applicable to the duchies of Silesia. Works coming from the 16th century were mainly written by ancient authors. Early printed books are mostly in French and Latin, to a lesser extent in German, and occasionally in other languages, such as English. In addition to fiction, the library comprises numerous works of law, history, and French scientific publications. The collection contains relatively few 19th-century books; 20th-century works are completely absent, having been discarded in the 1950s.

Keywords: Nové Syrovice – castle library – Counts of Nimptsch – Counts of Stubenberg – early printed books – *Silesiaca*

Zámek Nové Syrovice koupil v roce 1783¹ Jan Jindřich hrabě z Nimptsche (1723–1806)² pocházející ze starého slezského rodu, který byl do českého stavu svobodných pánů povýšen s predikátem „z Oelse“ v roce 1660 a český hraběcí stav jim byl udělen v roce 1699. V roce 1732 přijali jméno vymřelých svobodných pánů Fürstů z Kupferbergu a celé jméno rodu bylo hrabě Nimptsch, svobodný pán z Fürstu a Oelse. V roce 1798 nechal Jan Jindřich prohlásit statek Nové Syrovice fideikomisním. Zámek zdědil jeho syn Josef (1763–1838), po něm syn Karel (1803–1869), jehož druhá manželka Theresie hraběnka z Marcolini (1809–1875) zdědila statek Letohrad. Statky převzal nejprve jejich syn Joseph (1832–1906) a po něm jeho bratr Pavel (1836–1914). Protože byl Pavel po meči posledním svého rodu, přešel majetek na Josefa hraběte ze Stubenbergu (1824–1896), jehož manželkou byla sestra zmíněných bratří Marie Anna (1831–1916). V roce 1907 adoptoval Pavel jejich syna Karla Boromejského (1860–1928) se jménem Stubenberg-Nimptsch. Neboť tento byl také bezdětný, odkázal své majetky synovcům, Josefu Eduardovi hraběti ze Stubenbergu (1887–1944) Nové Syrovice, Arnoštovi hraběti

ze Stubenbergu (1911 – po 1991) Letohrad. Na obou zámcích vznikly knihovny,³ ale v Letohradě⁴ byla jen menší sbírka.

Nejstarší provenienční stopou po hrabatech z Nimptsche je vpisek Jana Bedřicha, praděda zmíněného Jana Jindřicha, který Nové Syrovice zakoupil. Knihu tedy přivezli Nimptschové ještě ze svých slezských sídel, stejně jako některé další, např. rukopis Ferdinanda hraběte ze Zinzendorfu (1674–1728), velitele pevnosti Erlau, o kterém bude ještě referováno. Dorota hraběnka ze Zinzendorfu byla manželkou Jana Jindřicha z Nimptsche († 1726). Synem tohoto Jana Jindřicha byl Jan Jiří.⁵ S jeho podpisem se setkáme na nejméně 10 knihách, bez výjimky právnických děl z konce 17. a první poloviny 18. století, až na jednu jazykově německou, latinských. Vpisky „Ex libris Joannis Georgii Comitis a Nimptsch L. B. ab Öls...“ si hrabě datoval dnem, kdy knihu získal. Vpisky pocházejí z let 1737–1740.

Jan Jindřich hrabě z Nimptsche (1723–1806), první majitel Nových Syrovic, zanechal svůj podpis v podobě „J. Comte Nimptsch“ nebo „Ex libris Joannis Henrici Comitis de Nimptsch baronis ab Öls“ také na více než

* Předložená práce vznikla za finanční podpory Ministerstva kultury v rámci institucionálního financování dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace Národního muzea (DKRVO 2019–2023/25.III.a, 00023272).

¹ HOSÁK – ZEMEK 1981, s. 175–176.

² Genealogické informace o rodu Nimptschů a Stubenbergů jsou převzaty z těchto děl: GAUHE 1747, sl. 1103–1104; SEĀKOWSKI 2007, s. 407; MAŠEK 2010, s. 23, N 152, s. 328, S 1139; GGT Grf.

³ První zmínka o knihovně srov. LIFKA 1957, s. 14–16. Stručný popis knihovny MAŠEK 1997a, s. 154–155.

⁴ MAŠEK 1997b.

⁵ SEĀKOWSKI 2007 ho ovšem uvádí jako Jana Friedricha, jehož manželkou byla Jana Terezie z Althannu.

10 svazcích, většinou německé beletrie z druhé poloviny 18. století, a jednom níže zmíněném rukopisu. Jeho manželka Charlotte (1728–1777), dcera Johanna Josepha svobodného pána Stillfrieda von Rattonitz, si svým dívčím jménem podepsala dvě francouzské knížky z 18. století.

Díky sňatku Josefa hraběte z Nimptsche (1763–1838) s Augustou hraběnkou Marcolini a jejich syna Karla (1803–1869) s Theresií hraběnkou Marcolini (1809–1875) byla knihovna obohacena několika desítkami knih z majetku tohoto italského rodu.⁶ Petr Pavel hrabě Marcolini († 1863) získal v roce 1817 český inkolát v panském stavu. Pravděpodobně jeho představovalo iniciálové supralibros „C. P. P. MARCOLINI“. Sňatkem s Marií Annou z Cavriani (1792–1834), členkou Spolku přátel umění a kostelní hudby, získal Petr Pavel hrabě Marcolini statek Letohrad (Kyšperk) a přestavěl zdejší zámek. Po Marii Anně nalezneme v knihovně jednu německou historickou knížku, která byla původně v majetku Josefa šlechtice Záhorzanského z Worlíka (1781–1834), pražského advokáta, a je označena jeho textovým exlibris.⁷ Největší množství provenienčně označených knih, přes 20 bibliografických jednotek, ovšem pochází z majetku zmíněné hraběnky Augusty, která své knihy podepisovala „Auguste Comtesse Marcolini“, ojedinele se pak setkáme s textovým supralibros „Offert Par L' Amitié Au Genie De La Comtesse Auguste Marcolini“. Hraběnka Augusta četla především anglické tištěné korespondence, beletrii i poezii a cestopisy.

Zmíněný Karel hrabě Nimptsch (1803–1869) si některé své knihy, francouzské i německé, podepisoval, občas užíval i razítka se svým jménem a v jednom případě nechal své iniciály „K. N.“ vyzlatit na hřbetu knihy. Pouhé dva svazky zanechal v knihovně jeho bratr Bedřich (1813–1900), stejně jako Karlův syn a dědic hrabě Josef (1832–1906).

Také poslední majitelé zámku, hrabata ze Stubenbergu, obohatili knihovnu, např. Josef (1865–1932), bratr adoptovaného Karla Boromejského Stubenberg-Nimptsche (1860–1928). Díky nim se do novosyrovické knihovny dostal také drobný fragment knihovny uherských hrabat Pongrácz von Szent-Miklós und Óvár.⁸ Z tohoto rodu pocházela Wilhelmine (1893–1982), manželka Josefa hraběte ze Stubenbergu (1887–1944), posledního majitele zámku Nové Sýrovce.

V knihovně se setkáme také s řadou zcela cizích provenienčních stop, např. několik knih je označeno vpisky příslušníků starého slezského a lužického rodu svobodných pánů ze Schweinitz, Johanna Christoph a (1642–1698) a Johanna Sigismunda (1692 – po 1741).⁹ Ze zámku Červený Hrádek u Kolína pochází kniha s dedikací Prokopa Jana svobodného

pána Wraždy z Kunwaldu († 1823), syna Jana Nepomuka Václava (1711–1778).¹⁰ Ze známé knihovny Heinricha hraběte Brühla (1700–1763)¹¹ pocházejí tři svazky ze 17. a 18. století se zlacenými heraldickými supralibros. Hrabě Heinrich byl původem z durynské rodiny povýšené v roce 1737 do hraběcího stavu, český inkolát získal rod roku 1745.¹² Jeho rozsáhlou knihovnu (62 000 svazků) zakoupila v roce 1768 Saská zemská a státní (tehdy Královská) knihovna v Drážďanech. Některé svazky si našly svou vlastní cestu, nalezneme je také v zámecké knihovně Budíškovic.¹³ V knihovně se nacházejí také stopy po rodech Kottwitz, Harrach, Orsini, Schwerin nebo Spindler.

Z měšťanských knihoven lze zmínit německého teologa Ernsta Salomona Cypriana (1673–1745),¹⁴ jednoho z posledních významných zastánců luterské ortodoxie, nebo Martina Frobena Ledermüllera (1719–1769),¹⁵ který publikoval přírodovědecké knihy o mikroskopování, mineralogii a fosiliích. Několik latinských knih ze 17. století je označeno vpiskem „Ex libris Martin Mailanský“, někdy datováno 1731. Snad je tento totožný s Martinem Mailanským, kterého v roce 1732 portrétoval Jan Rudolf hrabě Sporeck (1696–1759).¹⁶

V roce 1925 vytvořil archivář hrabat Magnisů ve Strážnici Leopold Nopp (1859–1937)¹⁷ dokonalý svazkový katalog novosyrovické knihovny s tištěným titulním listem: „KATALOG DER GRÄFL. STUBENBERG'SCHEN SCHLOSSBIBLIOTHEK ZU NEU-SEROWITZ IM JAHRE 1925 wurde die Bibliothek neu eingerichtet und dieser Katalog verfasst von Inspektor LEOPOLD NOPP, gräfl Magnis'schen Archivar zu Strážnitz.“. Na jeho počátku napsal Leopold Nopp esej o významu knih a knihoven pro vývoj lidstva. Potom konstatuje, že po přestěhování (není zřejmé, zda v rámci zámku či odjinud) se některé knihy ztratily, ale nebylo jich mnoho a ne vzácných. Knihovna byla sjednocena v jednom prostoru, ne jako dříve na více místech po celém zámku. Byl jí určen zvláštní prostor a k tomu několik skříní na chodbě. Knihovna tehdy čítala 1 961 titulů ve 4 490 svazcích, k tomu 263 sešitů. V knihovně sice absentovaly prvotisky, ale obsahovala 10 tisků 16. století (dnes 7 svazků) a 43 rukopisů, což je počet srovnatelný s dnešním. Dále Nopp konstatoval, že novosyrovická knihovna patří k cenným soukromým sbírkám na Moravě. Popisy knih obsahují standardní knihovnické údaje (autor, název, místo, nakladatel, rok, počet svazků a lokace knihy). Není zřejmé, zda až tehdy nebo již dříve byly knihy orazítkovány signaturovým štítkem s uvedením sálu, skříně, řady a místa a tyto údaje byly do štítku doplněny. Jejich znění Noppovu katalogu odpovídá. Katalog je rozdělen oborově a v rámci

⁶ MAŠEK 2008, s. 603, N 116.

⁷ MAŠEK 2010, s. 481–482, Z 16. Exlibris uvádí: LIFKA 1982, s. 169.

⁸ GGT Grf 1941, s. 376–379.

⁹ GGT Adel 1904, s. 784. MAŠEK 2010, s. 272, S 673.

¹⁰ OSN 1907, s. 1012.

¹¹ BOGENG 1922, s. 261–262.

¹² MAŠEK 2008, s. 115, B 710.

¹³ MAŠEK 2014, s. 5–14.

¹⁴ ADB Bd. IV., Leipzig 1876, s. 667–670; JÖCHER 1750, sl. 2273–2276.

¹⁵ ADELUNG 1810, sl. 1476–1477.

¹⁶ PODLAHA 1904, s. 100.

¹⁷ SEIBT – LEMBERG – SLAPNICKA 2000, s. 62.

těchto oddílů jsou vynechané stránky pro doplňování dalších záznamů, ale k tomu nikdy nedošlo. Nejrozsáhlejší skupinou je beletrie (téměř 100 stránek), druhou velkou skupinu tvoří historie (téměř 80 stran), následuje státověda čili právnické publikace (54 stran), dále filozofie (35 stran) a geografie (35 stran), zemědělství (23 stránek). Pod 10 stránek stačilo pro filologii, medicínu, překvapivě i pro celou přírodovědu a umění. Nejméně zastoupenými obory byl obchod, technika, stavitelství, matematika a pedagogika. V rámci oborů jsou knihy sepsány abecedně, podle jmen autorů, v případě děl anonymních dle rakouské konvence. Spolu s tím byl vytvořen i listkový katalog s velmi stručnými popisy; tento katalog byl seřazen podle nových lokací knih.

V roce 1945¹⁸ byla knihovna konfiskována a v roce 1950 odvezena do Vranova nad Dyjí, v roce 1954 byl počet svazků odhadnut na 3 747 svazků, ale další část, v odhadnutém počtu 1 580 svazků, byla v roce 1950 odvezena do Telče, kde byl její počet vyříděním do distribuce snížen na 1 072 svazků. V roce 1962 byly obě části sjednoceny na Vranově, kde byl v roce 1975 vyhotoven lokální katalog knihovny s celkovým počtem téměř 5 000 svazků. Protože v současném fondu se prakticky nenacházejí knihy z 20. století, lze předpokládat, že byly vyříděny pro účely distribuce. V roce 2016 byla knihovna převezena do Prahy za účelem katalogizace a v roce 2018 byla uložena do depozitáře Knihovny Národního muzea. Současná knihovna obsahuje přes 50 rukopisů,¹⁹ sedm tisků ze 16. století²⁰ a přes 3 300 starých tisků.

Zajímavým rukopisem je „Herrn Baron von Fürst-Mobilien zu Kupferberg 1721“, tj. soupis majetku svobodných pánů von Fürst²¹ na zámku Kupferberg, dnes Medzianka v Polsku. Po těchto svobodných pánech přijali Nimptschové další predikát a pravděpodobně i majetek. Součástí zámeckého inventáře je i soupis asi 40 knih z druhé poloviny 16. až počátku 18. století. Nejčastějšími byly knihy náboženské, ale také lékařské, dále koňské lékařství, hospodářství, zahradnictví, právo a mapy. Žádná z těchto knih se ovšem nestala součástí knihovny, která se později soustředila na zámku v Nových Syrovicích.

Velmi cenným dokladem je rukopis „EXPEDITION Oder COMMANDO Von ERLAV. Abgetheilt In Zweyerley Bücher, Das Erste genant DIARIVM Das Anderte CONCEPTer“. Na konci předmluvy je důležitý údaj „... ergeben dem Ferdinadt Graf und Herr von Zinzendorff undt Pottendorff“ z roku 1706. Rukopis obsahuje několik plánů a nákresů, které zobrazují uherskou pevnost Eger (Erlau), kresby hradeb s děly a výhledem do okolí, pohled z hradeb na městečko či strážní věž. Velitelem pevnosti byl v této době Ferdinand hrabě ze Zinzendorfu a Pottendorffu (1674–1728).²²

Po Janu Jindřichovi z Nimptsche (1723–1806) je v rukopisném fondu jeho rukopisný záznam filozofických přednášek Michela Keogha, člena řádu hybernů. Mezi

rukopisy nalezneme sbírku zákonů vévodství Svidnice a Javor od Boleslava II. († 1368), vévody svídnického a javorského, od roku 1349 do doby císaře Rudolfa II. z počátku 17. století, dále rukopis o lenním právu ve Slezsku z roku 1689, několik dalších právních norem platných pro slezská vévodství a další právnická díla. Ve fondu rukopisů je také soupis měst, vesnic, zámků a klášterů v Markrabství moravském, a podobný soupis ze Slezska a z Čech z roku 1740, a také historie Lužice z roku 1660. Z dalších oborů nalezneme koňské lékařství, teatralium, soupis šlechty z českých a některých rakouských a německých zemí, kuchařské účty i recepty, anonymní osobní zápisky politických událostí z let 1750–1762, popisy exotických zemí, Afriky a Ameriky či záznamy přednášek ze zemědělství.

Ze 16. století pochází zejména díla antických autorů, např. Publia Cornelia Tacita, Hippokrata či Plútarcha. Staré tisky jsou z větší části ve francouzštině, latině, v menší míře v němčině, ojediněle se setkáme s jinými jazyky, např. s angličtinou, jako v případě již zmíněných knih Augusty hraběnky Marcolini.

Mezi tisky z konce 17. a počátku 18. století jednoznačně dominují latinská vydání právnických děl, např. A. Delvaux (A. Vallensis): *Paratitla juris canonici sive decretalium...* (Coloniae Agrippinae, 1686), J. Schilter: *Institutiones juris, ex principiis juris naturae...* (Lipsiae, 1685) nebo S. Strykius: *Examen juris feudalis...* (Francofurti, 1706). Druhým nejrozsáhlejším oborem je historie, nejčastěji evropských států, např. G. A. Nordberg: *Histoire de Charles XII. roi de Suede...* (A la Haye, 1748), A. N. Amelot de la Houssaie: *Histoire du gouvernement de Venis...* (Amsterdam, 1705) nebo S. M. Lauterbach: *Pohlische Chronicke oder Historische Nachrichte...* (Frankfurt, 1727), ale místy i mimoevropských zemí, např. Ch. Rollin: *Histoire moderne des Chinois, des Japonnois, des Indiens, des Persans, des Turcs, des Russiens...* (Paris, 1755–1760) nebo W. Robertson: *The history of America...* (Vienna, 1787). V knihovně nalezneme také šestisvazkové *Acta pacis westphalicae...* (Hannover, 1724–1736) J. G. von Meierna nebo sedmisvazkové dílo F. Chr. von Khevenhüllera *Annales Ferdinandeï...* (Leipzig, 1721–1726). Několik titulů se věnuje též genealogii, např. F. A. Aubert de La Chesnaye Des Bois: *Dictionnaire Généalogique, Héraldique, Chronologique Et Historique* (Paris, 1757) nebo M. A. Franck z Franckensteinu *Syntagma historico-genealogicum de ortu, atque progressu ... domus ... comitum et baronum Woraciczkiorum de Pabienicz* (Pragae, 1708), které je zároveň ve sbírce starých tisků novosyrovicke knihovny téměř ojedinělých bohemikem.

Knihovna obsahuje velký soubor francouzských vědeckých publikací, např. 179 svazků *Le Journal des sçavans* vydaných v Amsterdamu v letech 1679–1759. Toto periodikum je považováno za první vědecký časopis v Evropě. Dalším rozsáhlým souborem je více než 60 svazků *Histoire*

¹⁸ Následující informace jsou převzaty z agendy Národní kulturní komise, knižní referát a agendy oddělení zámeckých knihoven (obojí uloženo v oddělení zámeckých knihoven Knihovny Národního muzea).

¹⁹ TOŠNEROVÁ 1995, s. 103–104, č. 142.

²⁰ MAŠEK et al. 2015, č. 3148, 3981, 4393, 5337, 5480, 6560, 7085.

²¹ MAŠEK 2008, s. 254, F 352.

²² WURZBACH 1891, s. 164; LEUPOLD 1789, s. 752.

de l'Academie Royale des Sciences (Paris, 1702–1755) a několik francouzských encyklopedií vydávaných v Livourne v letech 1772–1778. Vedle toho lze zmínit četná vydání děl J. J. Rousseaua a F. M. Voltaira. Menší množství knih se věnuje konkrétním vědeckým oborům, např. geometrii či matematice – F. Blondel: *Cours De Mathematique Contenant Divers Traitez Composez Et Enseignez A Monseigneur Le Dauphin* (Paris, 1683), nebo filozofii, např. J. F. Buddeus: *Elementa philosophiae instrumentalis...* (Hallae axonum, 1712).

Část fondu je tvořena cestopisy, např. J. Baretty: *Voyage de Londres...* (Amsterdam, 1777), francouzskou (Augustin Nadal, René Rapin, Molière aj.) i německou (Ch. F. Gellert, Ch. M. Wieland, G. E. Lessing aj.) beletrií, poezií a teatraliemi. Četné jsou také tištěné korespondence a memoárová literatura. Koncem 18. století se objevují díla hospodářská a zemědělská, např. oblíbená *Oeconomische Encyclopaedie* (Berlin, 1773–1800) od J. G. Krünitze.

Jak již bylo sděleno, ve fondu absentují díla 20. století, která byla v 50. letech 20. století pravděpodobně vyříděna pro účely distribuce, a podobný osud asi postihl i část tisků 19. století. Zachovaná část fondu tisků 19. století nevykazuje výraznější tematickou specializaci. Nalezneme v ní cestopisy, beletristická díla, učebnice jazyků, ojedinele pak díla zemědělská. Nejvýraznější skupinou jsou militaria.

Seznam použité literatury:

ADB: *Allgemeine Deutsche Biographie*. Leipzig: Verlag von Duncker & Humblot, 1875–1905.

ADELUNG 1810: ADELUNG, Johann Christoph. *Fortsetzung und Ergänzungen zu Christian Gottlieb Jöchers Allgemeinen Gelehrten-Lexico. Bd. III*. Delmenhorst: G. Jöntzen, 1810.

BOGENG 1922: BOGENG, Gustav A. E. *Die grossen Bibliophilen. Geschichte der Büchersammler und ihrer Sammlungen*. Leipzig: E. A. Seemann, 1922.

GAUHE 1747: GAUHE, Johann Friedrich. *Des Heil. Röm. Reichs Genealogisch-Historisches Adels-Lexicon. Th. II*. Leipzig: Johann Friedrich Gleditsch, 1747.

GGT Adel 1904: *Gothaisches Genealogisches Taschenbuch der Adelligen Häuser*. Gotha: Justus Perthes, 1904.

GGT Grf: *Gothaisches Genealogisches Taschenbuch der Gräflichen Häuser: zugleich Adelsmatrikel der deutschen Adelsgenossenschaft*. Gotha: Justus Perthes, 1825–1938.

HOSÁK – ZEMEK 1981: HOSÁK, Ladislav – ZEMEK, Metoděj. *Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. I. Jižní Morava*. Praha: Svoboda, 1981.

JÖCHER 1750: JÖCHER, Christian Gottlieb. *Allgemeines Gelehrten-Lexicon. Th. I*. Leipzig: Johann Friedrich Gleditschens Buchhandlung, 1750.

LEUPOLD 1789: LEUPOLD, Karl Friedrich Benjamin. *Allgemeines Adels-Archiv der österreichischen Monarchie*. Wien: bei Franz Anton Hoffmeister, k. k. priv. Musik- und Buchhändlern, 1789.

LIFKA 1957: LIFKA, Bohumír. *Knihovny na Vranově*. In: *Vranov nad Dyjí. Státní zámek a okolí*. Praha: STN, 1957.

LIFKA 1982: LIFKA, Bohumír. *Exlibris a supralibros v českých korunních zemích v letech 1000 až 1900*. Praha: Spolek sběratelů a přátel exlibris, 1982.

MAŠEK 1997a: MAŠEK, Petr et al. *Handbuch der historischen Buchbestände in Europa. Band II. Tschechische Republik. Schloßbibliotheken unter der Verwaltung des Nationalmuseums in Prag*. Hildesheim. Zürich – New York: Olms-Weidmann, 1997.

MAŠEK 1997b: MAŠEK, Petr. *Zámecká knihovna Letohrad. Miscellanea oddělení rukopisů a starých tisků 14*, 1997. Praha: Národní knihovna ČR, 1997, s. 118–121

MAŠEK 2008: MAŠEK, Petr. *Šlechtické rody v Čechách, na Moravě a ve Slezsku od Bílé hory do současnosti. Díl I*. Praha: Argo, 2008.

MAŠEK 2010: MAŠEK, Petr. *Šlechtické rody v Čechách, na Moravě a ve Slezsku od Bílé hory do současnosti. Díl II*. Praha: Argo, 2010.

MAŠEK 2014: MAŠEK, Petr. *Zámecké knihovny hrabat Wallisů z Karighmainu. Sborník Národního muzea v Praze, řada C – Literární historie 59*, 2014, č. 3–4, s. 5–14, 51–55.

OSN 1907: *Ottův slovník naučný: ilustrovaná encyklopaedie obecných vědomostí. Díl XXVI*. Praha: J. Otto, 1907.

PODLAHA 1904: PODLAHA, Antonín. *Kresby hraběte Jana Rudolfa Sporcka. Památky archeologické 21*, 1904, č. 1, sl. 97–26.

SEIBT – LEMBERG – SLAPNICKA 2000: SEIBT, Ferdinand – LEMBERG, Hans – SLAPNICKA, Helmut. *Biographisches Lexikon zur Geschichte der Böhmischen Länder. Band III*. München: Oldenburg, 2000.

SEKOWSKI 2007: SEKOWSKI, Roman. *Herbarz szlachty śląskiej: informator genealogiczno-heraldyczny. Tom V*. Katowice: Videograf II, 2007.

MAŠEK et al. 2015: MAŠEK, Petr et al. *Tisky 16. století v zámeckých knihovnách České republiky. Díl I.–III*. Praha: Národní muzeum, 2015.

TOŠNEROVÁ 1995: TOŠNEROVÁ, Marie (ed.). *Průvodce po rukopisných fondech v České republice. Sv. I. Rukopisné fondy zámeckých, hradních a palácových knihoven*. Praha: Archiv Akademie věd České republiky, 1995.

WURZBACH 1891: WURZBACH, Constantin von. *Biographisches Lexikon des Kaiserthums Oesterreich. Bd. LX*. Wien: Kaiserlich-königliche Hof- und Staatsdruckerei, 1891.

| Petr Mašek

Knihovna Národního muzea
oddělení zámeckých knihoven
Václavské náměstí 68
110 00 Praha 1